

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 161 / Π / 2000

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 21^η Ιουνίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού κ. Νικολάου Στυλιανάκη,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού κ. Χαριλάου Χάρακα,

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυμένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου,

Ηλίας Σουφλερός, κωλυμένου του τακτικού κ. Χαρίσιου Ταγαρά και

Ιωάννης Κατσουλάκος

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο **προληπτικός έλεγχος της από 12.10.1999 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/1977, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με τη μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγορά του συνόλου (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας **NORCROS PLC** από την εταιρεία **STORMGRANGE LTD**.**

Στη συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία Stormgrange Ltd δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της κας Αλεξάνδρας Μικρούλεα.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υπόθεσης και πρότεινε την μη απαγόρευση της συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, έλαβε τον λόγο η ανωτέρω πληρεξούσια δικηγόρος, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις της παριστάμενης εταιρείας, παρέσχε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την αποδοχή της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) συνήλθε σε διάσκεψη την 28^η Ιουνίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 3 μ.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε προφορικώς η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Με το από 12.10.1999 έγγραφό της η βρετανική εταιρεία Stormgrange Ltd (στο εξής Stormgrange), θυγατρική της επίσης βρετανικής Nat West Equity Partners Ltd (στο εξής Nat West), γνωστοποίησε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού (αρ. πρωτ.1871/12.10.1999), σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, την εξαγορά από αυτήν του 100% του

μετοχικού κεφαλαίου της βρετανικής εταιρείας Norcros Plc (στο εξής Norcros), μέσω δημόσιας προσφοράς, η οποία ανακοινώθηκε στις 6.10.1999 στο Λονδίνο. Σημειωτέον ότι η εξαγορά αυτή ολοκληρώθηκε στις 28.10.1999 στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Μέσω της παραπάνω εξαγοράς, η Nat West θα αποκτήσει εμμέσως στην Ελλάδα τις συμμετοχές της εξαγοραζόμενης στις εταιρείες Philkeram Johnson S.A (50%) και Βιομηχανική Μεταλλευτική Α.Ε. (45%).

Στις 12.10.1999 η εταιρεία Stormgrange, ταυτοχρόνως με την γνωστοποίηση της συγκεντρώσεως κατά τα ανωτέρω, υπέβαλε στην Επιτροπή και αίτηση χορηγήσεως άδειας παρεκκλίσεως σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να της χορηγηθεί άδεια να ασκήσει τα δικαιώματα, τα οποία απορρέουν από την απόκτηση του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros, πριν την έκδοση οριστικής αποφάσεως της Επιτροπής, ώστε να αποφευχθεί σοβαρή ζημία των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών. Η ανωτέρω αίτηση συζητήθηκε στις 25.10.99 και έγινε δεκτή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με την υπ' αριθμ. 85/Π/99 απόφαση.

II. Η Nat West είναι θυγατρική εταιρεία της Nat West Equity Partners Group Limited, εταιρείας εδρεύουσας στην Αγγλία και Ουαλία και της οποίας μητρική είναι η National Westminster Bank. Είναι εταιρεία καινοτομικών κεφαλαίων (venture capital) με αντικείμενο την παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχείρισεως κεφαλαίων. Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Δυτική Ευρώπη (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και Ισπανία). Ο όμιλος εταιρειών της National Westminster Bank plc περιλαμβάνει εκτός των άλλων τις εταιρείες Nat West UK (τραπεζικές εργασίες), Lombard North Central (υπηρεσίες Factoring, leasing), Ulster Bank Group (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες), Nat West Wealth Management (επενδύσεις), Global Financial Markets (επενδυτικά προϊόντα). Ο όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής της τραπεζικής εταιρείας Nat West, η οποία εντός του 1999 πωλήθηκε. Ο κύκλος εργασιών της, όπως υπολογίζεται για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 4στ παρ. 4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, ανήλθε το 1998 σε 61.000.000 αγγλικές λίρες, ή 29.860.964.000 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 90.078.866 Ευρώ (Euro). Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου Nat West το 1998 ανήλθε σε 13,611 εκατ. αγγλικές λίρες, ή 6.662.911.164.000 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 20.099.400.792 Ευρώ (Euro).

Η Stormgrange, θυγατρική της Nat West, ιδρύθηκε την 5.1.1999 σύμφωνα με τους νόμους της Αγγλίας και Ουαλίας, με σκοπό να προβεί στη δημόσια προσφορά της εξαγοράς του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros. Η δημόσια προσφορά (recommended cash offer) έγινε από την Deutsche Bank για λογαριασμό της, μέσω Χρηματιστηρίου του Λονδίνου και δημοσιεύθηκε στις 6.10.99.

Η αποκτωμένη Norcros είναι εταιρεία συμμετοχών και δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών ή κοινών επιχειρήσεων στην παραγωγή ελαφρών κατασκευαστικών υλικών και ειδικών χημικών. Στην Ελλάδα, η Norcros συμμετέχει στις εταιρείες α) Philkeram Johnson S.A, η οποία έχει ως αντικείμενο την παραγωγή κεραμικών πλακιδίων και β) Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ, η οποία ασχολείται με κόλλες για πλακίδια και τον αρμόστοκο πλακιδίων, κατέχοντας το 50% και 45% των μετοχών τους αντιστοίχως, ενώ το υπόλοιπο 50% και 45% αντιστοίχως κατέχει η οικογένεια Φιλίππου.

Ο κύκλος εργασιών της Philkeram Johnson S.A στην Ελλάδα το 1998 ανήλθε σε 8.288.156.023 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 25.000.000 Ευρώ. Ο κύκλος εργασιών της Βιομηχανικής

Μεταλλευτικής ΑΕ το 1998 ανήλθε στην Ελλάδα σε 1.592.016.395 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 4.802.491 Ευρώ.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2, εδάφ. α' και β' του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, ή β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Στην υπό κρίση υπόθεση η βρετανική εταιρεία Stormgrange, και επομένως ο όμιλος της National Westminster Bank, στον οποίον αυτή ανήκει, με την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros αποκτά τον έλεγχο αυτής, και ως εκ τούτου πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, εδάφ. β' ν.703/1977.

Η συμμετοχή κατά ποσοστό 45% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ δεν αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, εδάφ. β' του νόμου, διότι η Stormgrange δεν αποκτά τον έλεγχο της εταιρείας αυτής. Μεταξύ της εταιρείας Norcros και των μελών της οικογένειας Φιλίππου (συμπεριλαμβανομένων και των μελών της οικογένειας Κωνσταντόπουλου που συνδέονται με συγγενική σχέση με την οικογένεια Φιλίππου), κατά δήλωση των συμμετεχουσών, δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπονται στο καταστατικό αυξημένα δικαιώματα για τους μετόχους μειοψηφίας. Λαμβανομένου υπ' όψη ότι τόσο στην εταιρεία αυτή όσο και στην Philkeram Johnson S.A, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των δύο εταιρειών κατά παγία τακτική από το 1988 έως σήμερα αποτελείται από μέλη της οικογενείας Γ. Φιλίππου, μπορεί να συναχθεί ότι το καθεστώς αυτό θα διατηρηθεί ως προς την Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ, στην οποία η οικογένεια Φιλίππου διατηρεί την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου (55%).

Αντίθετα στην εταιρεία Philkeram Johnson S.A μόλις λήξει η θητεία του υπάρχοντος Δ.Σ και κληθεί η ΓΣ να εκλέξει το νέο ΔΣ, θα μπορούσε να προκύψει από κοινού έλεγχος λόγω της ισότιμης συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο (50% έκαστον των μερών).

IV. Σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγρ. 1 του ν.703/77 (όπως αυτό τροποποιήθηκε τελευταίως δια του άρθρου 9, αριθμ. 3 ν.2741/1999, ΦΕΚ Α'199/28.9.1999), κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν:

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών

άνω του σε δρχ. ισόποσου των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) Ευρώ (Euro).

Εξ άλλου η παράγραφος 2 του αυτού άρθρου 4β ορίζει ότι η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγρ. 1, σύμφωνα δε με την παράγρ. 4 του αυτού άρθρου (όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταίως δια του άρθρου 9, αριθμ. 4 ν. 2741/1999, ΦΕΚ Α΄ 199/28.9.1999), σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ. των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 4β παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι, όπως φαίνεται από τα προαναφερθέντα στοιχεία, καλύπτεται η μία από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αυτή του κύκλου εργασιών στην Ελλάδα (κύκλος εργασιών της Nat West 90.078.866 Ευρώ (Euro) και της Philkeram Johnson S.A περίπου σε 25 εκατ. Ευρώ). Η εταιρεία Stormgrange, η οποία είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκεντρώσεως σύμφωνα με το άρθρο 4β, έπραξε τούτο εμπροθέσμως. Συγκεκριμένα η δημόσια προσφορά δημοσιεύθηκε την 6.10.99 και γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία την 12.10.1999.

V. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως.

Η σχετική αγορά στην Ελλάδα, η οποία θίγεται από την συγκέντρωση, είναι η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η Philkeram Johnson, δηλ. η αγορά πλακιδίων.

Θέμα περιορισμού του ανταγωνισμού στην αγορά αυτή δεν τίθεται. Ειδικότερα η Stormgrange (Nat West) δεν δραστηριοποιείται στην αγορά αυτή και επομένως δεν προστίθενται μερίδια αγοράς μεταξύ αυτής και της αποκτωμένης Philkeram Johnson ή μεταξύ αυτής και της οικογένειας Φιλίππου, η οποία δεν ελέγχει άλλη εταιρεία στον κλάδο αυτόν. Κατόπιν αυτού είναι προφανές ότι εάν μελλοντικά η εταιρεία Philkeram Johnson εξελιχθεί σε κοινή επιχείρηση των Stormgrange (Nat West) και οικογένειας Φιλίππου (ως από κοινού ελεγχόμενη), πρέπει να χαρακτηριστεί ως συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4, παράγρ. 5, εδάφ. β΄ ν.703/1977, όπως ισχύει σήμερα. Τούτο, διότι αφ΄ ενός εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, δηλ. συμμετέχει αυτόνομα στην αγορά για δικό της συμφέρον με όλες τις λειτουργίες μιας επιχειρήσεως (αγορά πρώτων υλών, παραγωγή, διάθεση προϊόντων, έρευνα, παροχή υπηρεσιών μετά την πώληση, διαφήμιση κλπ), και αφ΄ ετέρου δεν συνεπάγεται τον συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς είτε μεταξύ των ελεγχουσών επιχειρήσεων είτε μεταξύ αυτών και της κοινής επιχειρήσεως.

Βάσει των ανωτέρω εκτιμάται ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση σχετικές αγορές. Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση δεν πρέπει να απαγορευθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση να απαγορευθεί η από 12.10.1999 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με τη μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγορά του συνόλου (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NORCROS PLC από την εταιρεία STORMGRANGE LTD.

Η απόφαση εκδόθηκε την 2^α Αυγούστου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Δημήτρης Τζουγανάτος

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου